VOORSTEL AAN DE RAAD: Raadsvergadering d.d. 08 jun 2021

NR.: RI-21-00678

Onderwerp: Lokale Energie Strategie	Agendapunt	**11.**
	Raadsvoorstel-nummer	**2021-35**

Voorstel:

1. In te stemmen met de Lokale Energie Strategie.
2. Kennis te nemen van het concept uitnodigingskader zon op land.

Burgemeester en wethouders van Nederweert,
De secretaris, De burgemeester,

drs. J.C.T. (Johan) Bakens B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak

Portefeuillehouder	: Wethouder Koolen	Afdeling	: DVL
		Auteur	: J.P.A. van de Kerkhof
Datum	: 18 mei 2021		
Bijlage(n)	: 1. uitnodigingskader grootschalige zonneparken		

Rapportage bij Raadsvoorstel RI-21-00678 Raadsvergadering d.d. 08 jun 2021

Voorstel
1. In te stemmen met de Lokale Energie Strategie
2. Kennis te nemen van het concept uitnodigingskader zon op land

Inleiding

Ambitie
In het coalitieakkoord is de ambitie opgenomen om in 2035 energieneutraal te zijn. In dit voorstel vragen wij uw raad om richting te geven voor het behalen van onze lokale doelstellingen en de weg daar naartoe. Hierbij leggen wij een relatie naar relevante ontwikkelingen die van invloed zijn op onze lokale aanpak:

- Onze ambitie willen we realiseren door energiebesparing in combinatie met het opwekken van duurzame energie.
- Landelijk zijn opgaven geformuleerd aan de 30 RES-regio's (in ons geval de RES-regio Noord- en Midden-Limburg). In juni wordt in alle gemeenten in de RES-regio Noord en Midden Limburg een voorstel voorgelegd om hiervoor de Regionale Energie Strategie vast te stellen.
- Het windmolenpark in Ospeldijk wordt gerealiseerd en wij hebben onze medewerking verleend aan de realisatie van een zonnepark 't Kruis.
- Uw raad heeft gevraagd om een uitnodigingskader voor zon op land.
- In de omgevingsvisie zoals die door uw raad is vastgesteld, is opgenomen dat we een omgevingsplan energietransitie opstellen.
- De Provincie heeft aangegeven voorrang te willen geven aan het realiseren van zon op daken.
- Bij de ontwikkeling van (grootschalige) energieprojecten, moeten wij ons realiseren dat de huidige netwerkcapaciteit beperkt is.

Uitgangspunten

- Wij sluiten voor de lokale maatregelen aan op de acties die vanuit de Regionale Energiestrategie voor onze gemeente zijn opgenomen. Wij leveren daarmee een essentiële bijdrage in de regionale opgave en lopen daarmee voorop in de regio.
- Bij de keuze voor nieuwe projecten voor zon op land en/of windparken gaan wij uit van een integrale benadering, waarbij wij de volgende aanpak voorstaan. Voorstellen voor zon op land en/of windenergie worden aan uw raad voorgelegd:
    - Nadat het omgevingsplan energietransitie is vastgesteld.
    - Hierin worden betrokken de evaluaties van het windpark en zonnepark. Bij het windpark in Ospeldijk gaat het om een evaluatie die wordt uitgevoerd nadat de windmolens operationeel zijn; bij het zonnepark 't Kruis gaat het om een evaluatie van het proces om te komen tot een zonnepark.
    - Nieuwe plannen worden afgestemd binnen de RES-regio en afgestemd op de regionale aanpak (inclusief de afweging of er voldoende netwerkcapaciteit beschikbaar is).
- Wij werken aan de realisatie van onze doelstellingen en ambities door:
    - In te (blijven) zetten op energiebesparing.
    - In te (blijven) zetten op zon op daken en het realiseren van zon op bestaande bouwvlakken (zoals vrijkomende agrarische bebouwing).
    - Verduurzaming van gemeentelijke accommodaties (waaronder het gemeentehuis en de sporthal).
    - Op een later moment nieuwe, (grootschalige) projecten voor wind en/of zon op land toe te voegen.

Beoogd effect
Duidelijkheid geven over de gemeentelijke aanpak voor de lokale energiestrategie.

Argumenten
1.1 Met deze aanpak dragen wij bij aan verduurzaming van onze gemeente en het realiseren van onze ambitie
Wij dragen bij aan het opwekken van duurzame energie en daarmee leveren we een bijdrage aan het reduceren van de CO2 uitstoot. Met de realisatie van een windmolenpark en zonnepark lopen we samen met enkele andere gemeenten voorop in de regio.

1.2 Deze uitgangspunten sluiten aan op de RES
Wij leveren met de inzet op lokaal niveau een essentiële bijdrage aan de regionale opgave. Ook geven we met deze aanpak invulling aan de regionale wens om lokale initiatieven af te stemmen binnen de regio.

Het huidige RES bod voor grootschalige opwekking (1,2 TWh) wordt behaald met gerealiseerde en pijplijn projecten aangevuld met project Wells Meer en 100 GW zon op dak. Als hier ergens een gat ontstaat, wordt bekeken hoe de opwek toch gerealiseerd kan worden met behulp van ambitieprojecten. Nederweertse pijplijn projecten zijn 4 windmolens Ospeldijk en Zonnepark 't Kruis. Nederweert draagt met deze projecten bij aan de gezamenlijke opgave duurzame energieopwekking (1,2 TWh). Alle andere mogelijke nieuwe plannen worden ambitieprojecten genoemd. Er is al een flinke (regionale) lijst met ambitieprojecten. Ambitieprojecten verschillen van pijplijn projecten doordat ze geen SDE subsidie en/of omgevingsvergunning hebben, maar wel een kansrijk initiatief zijn. Om dit in goede banen te leiden wordt er vanuit de RES nu nagedacht over een regionaal afwegingskader (voor ambitieprojecten) en het opzetten van een uitvoeringsorganisatie.

1.3 De keuze om nu geen nieuwe projecten te starten sluit aan op een integrale benadering
We sluiten aan op een integrale benadering vanuit de RES en de omgevingsvisie (waaronder het omgevingsplan Energietransitie). Toekomstige plannen worden getoetst aan de kaders van het omgevingsplan Energietransitie en de RES. Deze aanpak heeft als voordeel dat we gebruik kunnen maken van de resultaten van de evaluaties van een gerealiseerd windmolenpark en het proces om te komen tot een zonnepark. Binnen deze integrale benadering moeten we naast de ambities voor duurzaamheid ook kijken naar de ruimtelijke, landschappelijke en ecologische kwaliteit van ons (buiten)gebied. In samenwerking met de Midden-Limburgse gemeenten wordt een landschapskader opgesteld. Dit gebruiken we om te komen tot een goede afweging van de hiervoor genoemde kwaliteiten. Dit sluit ook aan op de wens van de Provincie om hierover met ons van gedachte te wisselen (zoals door de Provincie aangegeven in de zienswijze op de omgevingsvisie Buitengebied).
Bijkomend voordeel is dat we daarmee nu geen onnodige druk leggen op het energienetwerk.

1.4 Dit geeft duidelijkheid aan initiatiefnemers voor windenergie en zonneparken
Meerdere initiatiefnemers willen graag met zon op land aan de slag of een tweede windmolenpark realiseren. Hiervoor zoeken zij ook locaties binnen onze gemeentegrenzen. Met het vaststellen van deze uitgangspunten bieden wij duidelijkheid aan initiatiefnemers. Voor zover partijen daartoe een bijdrage willen leveren, kunnen wij hun expertise inzetten voor het opstellen van het omgevingsplan Energietransitie.

2.1 Het uitnodigingskader geeft richting aan toekomstige keuzes voor zon op land
Het voorliggende uitnodigingskader zon op land voorziet in de behoefte om vanuit lokale vraag een eenduidig beleid te hebben voor de ontwikkeling van grootschalige zonnevelden. Voor het kader is sterk de parallel gelegd met het voor windenergie gekozen en met succes doorlopen traject. Voor het opstellen van het kader is onder meer aanhaking gezocht met Regionale Energie Strategie, Provinciale Omgevingsvisie en de zonneladder. Ook is er een koppeling gelegd met zon op dak en een sloopregeling (koppelkansen). Het slopen van overtollige gebouwen is een uitgangspunt bij ruimtelijke ontwikkelingen om de omgevingskwaliteit in het buitengebied te verbeteren. Daarnaast is ook de uitzondering warme sanering toegevoegd aan het uitnodigingskader. Deelnemers aan de regeling warme sanering varkenshouderijbedrijven hebben al mogelijkheden om binnen het bouwblok zonnepanelen op de grond te mogen realiseren.
Na vaststelling van het omgevingsplan Energietransitie zullen wij uw raad het (bijgestelde) uitnodigingskader voor zon op land evenals een (bijgesteld) kader voor windenergie ter vaststelling voorleggen. Dit vormt de basis voor nieuwe projecten.

Kanttekeningen
1.1 Ondanks beperkingen in het energienetwerk zijn nieuwe projecten mogelijk
Transportschaarste is voor de korte termijn een realiteit. Enexis heeft in februari verteld dat er nog maar beperkte transportcapaciteit is voor het terug leveren van elektriciteit. Dit betekent dat alle nieuwe verzoeken tot teruglevering worden afgewezen. Er is nog geen belemmering voor klein verbruikaansluitingen (t/m 3 x 80 Ampère, circa. 200 panelen). De brief van Enexis heeft u via raadsmail al eerder ontvangen.
Recent heeft zich een partij met een groot project zon op land gemeld met een netwerkaansluiting. Er zijn ook partijen die al voor de aankondiging van transportschaarste netwerkcapaciteit hebben gereserveerd. Dit is geverifieerd bij Enexis en dat klopt. Enexis is verplicht op basis van de Elektriciteitswet om een aanvraag voor een netwerkaansluiting te honoreren zolang er capaciteit beschikbaar is. Het elektriciteitsnet heeft echter geen oneindige capaciteit om alle projecten aan te sluiten. Een netwerkaansluiting is natuurlijk belangrijk maar of een project echt kansrijk is hangt niet uitsluitend af van een netwerkaansluiting. Daarom zijn heldere en integrale kaders nodig om de juiste afwegingen te kunnen maken.

1.2 De lokale ambitie wordt nu nog niet gehaald
De gemeente heeft de ambitie om in 2035 energieneutraal te willen worden. Deze ambitie reikt verder dan de gezamenlijke opgave qua duurzame energie zoals afgesproken in het Klimaatakkoord. Daarnaast overstijgt dit ook de gemeentelijke bijdrage voor duurzame energieopwekking voor de RES opgave.
Voor energieneutraliteit zijn, volgens het energiedashboard Provincie Limburg, 18 windmolens en 299 hectare zon op land nodig. De Natuur- en Milieufederatie Limburg heeft in haar zonnevisie becijferd dat er in Nederweert 'maar' 53 hectare geschikt dakvlak aanwezig is. Dit betekent op basis van deze gegevens dat, met

de technieken van nu, er nog ongeveer 233 hectare (299 – 53 – zonnepark ’t Kruis = 233) zon op land gerealiseerd zou moeten worden. Dit wordt nu nog niet gehaald.

Uitvoering
Gestart wordt met het opstellen van een omgevingsplan Energietransitie. Verder wordt uitvoering gegeven aan de maatregelen binnen de RES. Tot slot blijven we inzetten op energiebesparing (ook onderdeel van de RES), zon op daken en andere bebouwingen waar dit mogelijk is en het verduurzamen van eigen gemeentelijke gebouwen.

Communicatie
In de tweede helft van 2021 organiseren wij een themaraad.

Bijlagen
1. uitnodigingskader grootschalige zonneparken.

Concept raadsbesluit

De raad van de gemeente Nederweert

Overwegende dat we invulling willen geven aan onze ambities voor duurzaamheid

Overwegende dat de raad op 09 februari 2021 heeft besloten om het uitnodigingskader zon op land af te ronden

Gezien het voorstel nr. 2021-35 van het college van burgemeester en wethouders d.d. 18 mei 2021

Besluit

1. In te stemmen met de uitgangspunten voor de Lokale Energie Strategie
2. Kennis te nemen van het concept uitnodigingskader zon op land

Aldus besloten in de openbare vergadering van 08 juni 2021,

De raadsgriffier,	De voorzitter,
drs. E.G. (Esther) Schrier	B.M.T.J. (Birgit) Op de Laak